

A KIEGÉSZÍTŐ EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSOK HELYZETE MAGYARORSZÁGON

Komáromy Márk¹, Varga Zoltán², Csákvári Tímea², Boncz Imre²

¹Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Doktori Iskola, ²Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar

CÉLKITŰZÉS

A társadalombiztosítás alapvető finanszírozási gondjai már a 2000-es évek elejétől jól megfigyelhetők. Magyarországon ugyan voltak és vannak reformtörekvések, de a társadalombiztosítási rendszer sajátosságai miatt, új megközelítéseket kell keresni azért, hogy a társadalom minden rétegét a szolidaritás elve alapján ellátásban tudja részesíteni. A kutatás célja megvizsgálni, hogy a kiegészítő egészségbiztosítások és egészségpénztárak, milyen módon enyhítik az egészségügyi rendszer terheit és működésük hatása kimutatható-e az egészségügyi költségvetésben.

MÓDSZEREK

Online kérdőíves felmérés segítségével nyertünk adatokat, összesen 189 értékelhető kérdőív alapján, 2018. november-december hónapokban. Ezen felül a Magyar Nemzeti Bank által nyilvántartott adatokat elemeztük.

EREDMÉNYEK

Az egészségpénztári taglétszám alakulásához több tényező is hozzájárult, legfőképpen a törvényi változások, melyek 2012. január 1-jétől léptek hatályba. A Magyar Nemzeti Bank adatai alapján észrevehető a taglétszám ingadozása, de összességében elmondható, hogy 2006-tól 2019-ig 447 ezer fővel nőtt az egészségpénztárak taglétszáma. Ezáltal az egészségpénztárak száma is változott. Míg a 2008-as válságot megelőzően 60 egészségpénztár volt a magyar piacon, addig 2019-ben már csak 26 egészségpénztár működött (részben összevonások miatt), amely az egészségpénztárak számában 56,67 %-os csökkenést eredményezett. 2010 előtti időszakra jellemző volt, hogy a tagok rendszeres tagdíjbefizetések mellett nem csak havi, hanem éves, egyösszegű tagdíjakat is fizethettek a pénztáraknak. Jelentős változást hozott a 2012-es év adópolitikája amelynek következtében az egyösszegű „lökésszerű” - befizetések támogatása megszűnt, ugyanakkor - ez némileg a pénztári befizetések nagyságát a növekedés ellenére visszafogta. A 2016-os évet követően a munkáltatói befizetések látványosan visszaestek, ennek oka az adó-törvény változásában keresendő. A pénztári munkáltatói hozzájárulás és az adomány egyaránt úgy adózik, mint a bérek:- azaz a munkáltató 21, a munkavállaló pedig 33,5 százalék adót és járulékot fizet. Ennek eredményeképpen a 2012 és 2018 közötti években 25,05 milliárd Ft-tal csökkentek a munkáltatói tagdíj-hozzájárulások. Ugyanebben az időszakban a tagok által befizetett tagdíjak 20,03 milliárd Ft növekedést értek el. A kiegészítő egészségbiztosítások folyamatosan új szegmenseket hódítanak meg az egészségügy számos területén. A kérdőívet elemezve elmondható, hogy aki kiegészítő egészségbiztosítással rendelkezik és él a prevenció szolgáltatásokkal, az kevesebb alkalommal veszi igénybe az egészségbiztosítási alap által finanszírozott orvosi vizsgálatokat és kórházi kezeléseket ($p=0,001$). Fontos az egészségtudatosság, de ez nem minden esetben függ össze a családokban az egy főre jutó jövedelem nagyságával- a mintánk tagjai körében. Az a tény, hogy valaki rendelkezik egészségpénztári tagsággal sok lehetőséggel jár, amelyet akár a prevenció, akár az egészségügyi ellátás, akár az egészséges életmód területén felhasználhat. Ezzel szemben nem biztos, hogy ismeri is ezeket a lehetőségeket és egyúttal ki is használja. Mintánk tagjai körében ez az összefüggés nem volt szignifikáns ($p=0,85$).

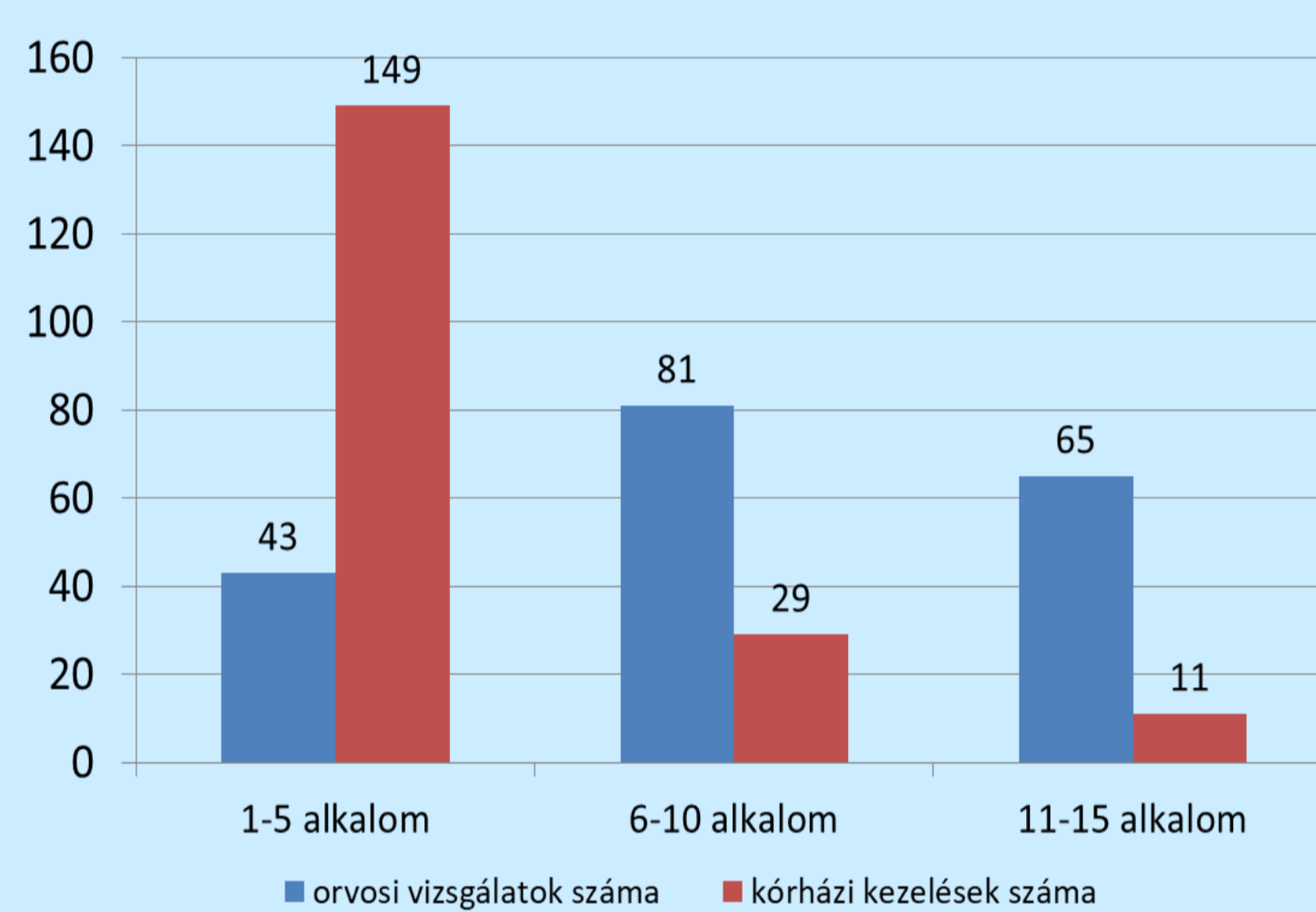
KÖVETKEZTETÉS

Az egészségügyre fordított kiadások folyamatosan növekednek; mindezek alapján, pedig a kormányzati oldalról történő finanszírozás fenntarthatósága megkérdőjelezhető. Ezzel egy időben pedig felértékelődhet a kiegészítő egészségbiztosítások szerepe, nem Magyarországon, hanem az Európai Unióban is.

Orvos vizitre költség (zsebből) fő (n=189)	Forint	Kórházi ellátásra költség (zsebből) fő (n=189)
19	0-20.000	28
82	20.001-40.000	83
71	40.001-60.000	37
12	60.001-80.000	31
5	80.000- felett	10

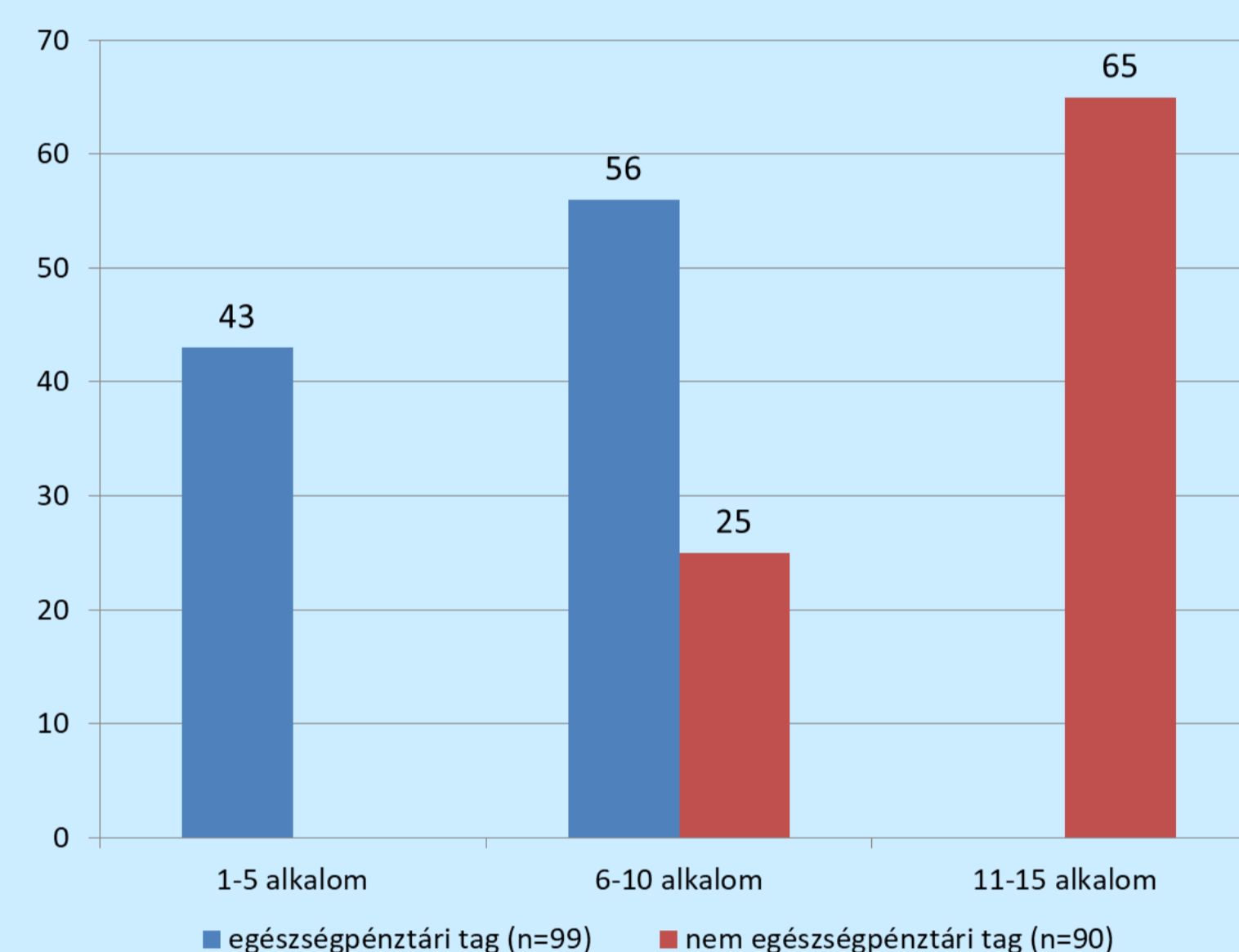
1. táblázat

Orvosi vizitre, kórházi kezelésre költött összegek (n=189)

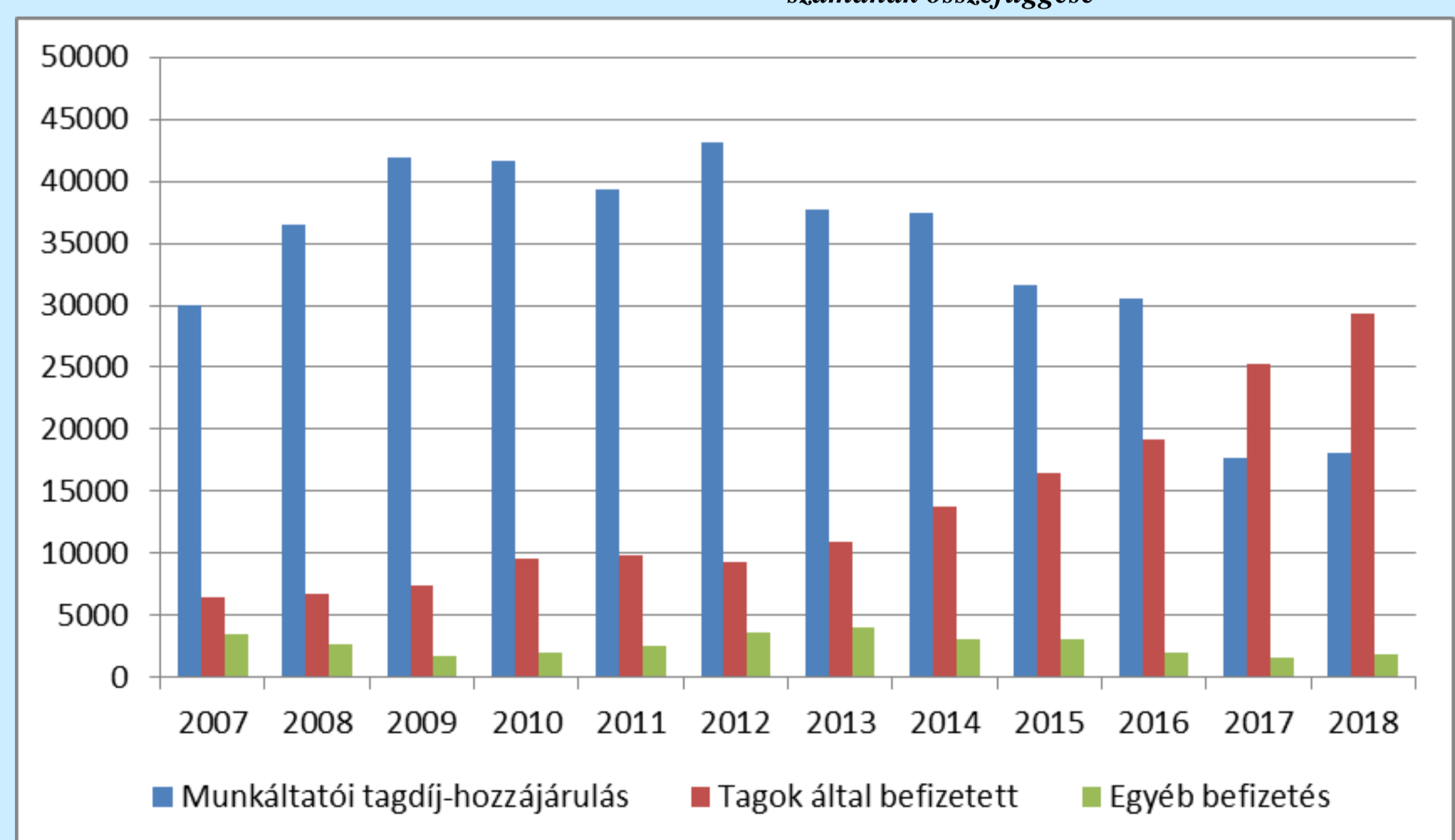
1. ábra

Orvosi vizsgálatok száma, kórházi kezelések száma az elmúlt 12 hónapban (n=189)

2. ábra

Egészségpénztári tagság és orvosi vizsgálatok számának összefüggése

3. ábra

A tagok és munkáltatók tagdíjbefizetése az egészségpénztárak részére (millió Ft)

Levelező szerző:

Prof. Dr. BONCZ Imre, MD, M.Sc., PhD, Habil
Pécsi Tudományegyetem, Egészségtudományi Kar,
Egészségbiztosítási Intézet
E-mail: imre.boncz@etk.pte.hu

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

HUNGARIAN
GOVERNMENT

SZÉCHENYI 2020

European Union
European Social
Fund

INVESTING IN YOUR FUTURE